

Vepsän kielen merkityksestä puhujilleen

ULRIIKKA PUURA

Väitöksenalkajaisitelmä Helsingin yliopistossa 23. helmikuuta 2019

Nina Zaiceva, vepsän kirjakielen äiti, kirjoitti vepsäläisen *Kodima*-sanomalehdessä vuonna 1994 seuraavasti:

Meiden lugendlehtez äjan kirjutab kelen polhe. No miš vól meile kirjutada-ki, ku ei kelen polhe? Ved' kel' om se, mi enamb kaiked ühtenzoitab vepsän rahvast. Muga om tehnuš, miše harvad meišpäi tedaba vepsän rahvhan istorian, kul'turan, fol'kloran. Voib sanuda, miše vaiše tedaimehed. A toižed tedaba sen, midä kulub hänen küläs, kut sigä pajatadas, kargaitas, pagištaz. Erased oleskeliba toižiš vepsän külis i voiba sanuda, miččed erod oma paginoiden keskes, no se-ki ei kaikutte. No, tedan, minä en pette, konz sanun, miše ni-ken ei voi starinoita, kut tegihe vepsän rahvaz, kut kaik oli vepsän istorias.

'Lehtemme kirjoittaa paljon kielestä. Mistä kirjoittaisimmekaan, jos emme kielestä? Sillä kieli on se, joka ensisijaisesti yhdistää vepsän kansaa. On niin, että harva meistä tuntee vepsän kansan historiaa, kulttuuria, kansanperinnettä. Voi sanoa, että tutkijat ainoastaan. Mutta toiset tietävät sen, mitä omaan kylään kuuluu, miten siellä lauletaan, tanssitaan, puhutaan. Jotkut ovat olleet toisissa vepsäläisissä kylissä ja osaavat sanoa, minkälaisia eroja on murteiden välillä, mutta kaikki eivät sitäkään. Kuitenkin tiedän, enkä valehtele, kun sanon, ettei kukaan osaa kertoa, kuinka vepsän kansa muodostui, miten kaikki vepsän historiassa meni.'

Olen tutkinut väitöskirjassani vepsän kielen roolia vepsäläisyyden rakentumisessa 2000-luvulla. Kysymyksenasettelu lähtee Nina Zaicevan ja muidenkin tutkijoiden toistuvasti mainitsemasta ajatuksesta siitä, että kieli on se peruskivi, jonka varaan vepsäläisyys rakentuu. Mitä se oikeastaan tarkoittaa? Tähän kysymykseen on mahdotonta syventyä ilman, että pohjustan sitä, keitä ovat vepsäläiset ja minkälainen on vepsän

kielen nykypäivä. Tämä taustakertomus toistuu artikkelimuotoisessa väitöskirjassani monta kertaa, joten tiivistän keskeiset seikat lyhyesti.

Vepsän kieli on yksi Venäjällä puhuttavista pitkälti yli sadasta kielestä. Kielitieteellisestä näkökulmasta vepsä on yksi itämerensuomalaisista kielistä, suomen lähisukukieli. Kielisukulaisuuden voi jokainen suomenpuhuja helposti havaita Zaicevan kirjoituksesta edellä. Vepsää puhutaan pääosin maantieteellisellä alueella, joka rajautuu pohjoisessa Äänisjärven lounaisrannalle, lännessä Laatokkaan ja idässä Valkeajärveen. Vepsän puhuma-alue sijaitsee kolmen hallinnollisen alueen rajalla. Pohjoisessa vepsää puhutaan Karjalan tasavallassa, idässä Vologdan oblastissa ja lännessä Leningradin oblastissa.

Vepsä on vähälukuisen kansan kieli. Vepsäläisiä on 2010-luvulla tiettävästi alle 6000, vepsän kielen puhujia noin kolme ja puoli tuhatta. Vepsän voikin kaikin kriteerein määritellä erittäin uhanalaiseksi. Jokainen nykyinen vepsänpuhuja on kaksikielinen eli puhuu vepsän lisäksi myös venäjää. On hyvin merkittävää, että vepsä ei siirry perheissä sukupolvelta toiselle: lähes varmasti voi sanoa, että vepsäläisvanhemmalle nyt syntyvä lapsi ei opi vepsää kotonaan. Näin on ollut laita jo vuosikymmeniä. Sen vuoksi nykyiset vepsänpuhujat ovat pääsääntöisesti hyvin iäkkäitä.

Oman tutkimukseni näkökulmasta on lisäksi tärkeää huomauttaa, että vepsän kieli on ollut lähes koko 1900-luvun ajan ja toki aiemminkin ensisijaisesti puhuttu kielimuoto. Muutaman vuoden mittainen kirjakielen kehittämisen kausi 1930-luvulla päättyi vepsän samoin kuin lukuisten muidenkin silloisen Neuvostoliiton vähemmistökielten oppikirjojen ja kielioppien tuhoamiseen. Vepsälle on kehitetty kirjakieltä ja kirjallisuutta uudelleen 1990-luvun alusta alkaen, ja alussa siteeratut Nina Zaiceva ja *Kodima*-sanomalehti ovat olleet tässä työssä keskeisiä kirjakielen kehittäjiä ja levittäjiä.

Päädyin pohtimaan vepsäläisyyden rakentumista ja kielen merkitystä tehdessäni kenttätöitä vepsäläiskylissä keskivepsäläisalueella reilu vuosikymmen takaperin. Olin tuolloin perustutkinto-opiskelija. Ajoimme neljänä kesänä ohjaajani professori Riho Grünthalin ja muutaman muun tutkijan ja opiskelijan kanssa keskivepsäläisiin kyliin. Kenttämatoilla asuimme tunnetuimpiin vepsäläisiin lukeutuvan runoilija ja kirjailija Nikolai Abramovin kotitalossa hänen ja hänen äitinsä Maria Abramovan vieraina. Kiersimme alueen kyliä pääosin talosta taloon, oville kolkuttaen ja vepsäläisiä askareidensa parissa haastatellen. Tapasimme neljän retken aikana toistasataa vepsänpuhujaa, ja havaitsin hämmästykseni toistuvasti sen, etteivät haastattelemamme keskivepsäläiset olleet usein millänsäkään vepsäläisyyden kehyksestä. Eivät he puhuneet itsestään vepsäksi vepsäläisinä, vaan Ladvan tai Mäggärven kyläläisinä tai ”täkäläisinä”, kielestään ”meidän kielenämme”. Venäläisessä keskustelussa he toki tiesivät olevansa *veps* ja kielensä *vepskii*. Usein he eivät myöskään tienneet, ja ehkä eivät välittäneetkään siitä, paljonko vepsäläisiä on. ”Ainakin meidän kylässämme on ja naapurisakin, vaikkakin puhuvat eri tavalla”, useat kertoivat.

Vepsästä tuli minulle kenttätöiden myötä elävä ja monivivahteinen kieli. Opin selvittämään yliopistossa teoriassa oppimaani vepsän kieltä siihen kaksikielisen ihmisen kielimoodiin, jonka keskivepsässä kohtasin. Olin vähitellen oppinut puhumaan ”kylävepsää”, kuten petroskoilainen vepsän yliopisto-opettaja käyttämäni kielimuotoa hilljattain nimitti. Kenttätöitä herättivät minussa halun selvittää, minkälaiseksi vepsän-

puhujat oman kiellensä hahmottavat, sillä julkisia palveluita saadakseen ja elämässä edistykseen heidän täytyy aina käyttää venäjää. Mihin puhuttua vepsää sitten tarvitaan? Entä kirjoitettua? Vepsäksi ei voi asioida lääkärissä, täyttää veroilmoitusta tai opiskella ammattikoulussa eikä edes alakoulussa. Muutamissa kouluissa vepsää opetetaan ylimääräisenä oppiaineena yleensä tunti tai kaksi viikossa, eikä vepsää missään käytetä opetuskielenä. Mikä vepsän kielen merkitys puhujille oikeastaan on?

Kenttätöiden jälkeen päädyin kuitenkin laatimaan pro gradu -tutkimukseni kielipolillisesta aiheesta – vepsän verbijohdoksista – ja tarkoitukseni oli jatkaa samalla tiellä myös väitöstutkimuksessa. Päädyin töihin ELDIA European Language diversity for All -projektiin (ks. Laakso, Sarhimaa, Spiliopoulou-Åkermark, Toivanen 2016), joka sittemmin käänsi tutkimukseni suunnan kielipolillisista pohdinnoista sosiolingvistiikkaan. Työskentelin ELDIAssa kolme vuotta vepsän ja sen lähisukulaisen, Venäjällä puhutun karjalan tutkijana (ks. Karjalainen, Puura, Grünthal, Kovaleva 2013; Puura, Karjalainen, Zaiceva, Grünthal 2013). Monikansallisessa ja -tieteisessä projektissa kerättiin suuri kyselyaineisto sekä tehtiin haastatteluja kaikista tutkituista kielistä. Tavoitteena oli tarkastella erilaisissa yhteiskunnallisissa tilanteissa puhuttuja suomalais-ugrilaisia kieliä ja arvioida niitä lukuisia sosiaalisia ja kulttuurisia tekijöitä, jotka vaikuttavat kielten elinvoimaisuuteen. ELDIAssa saadut tulokset ovat tuorein ja laajin selvitys 2000-luvun vepsäläisten itsearvioidusta kielitaidosta eli siitä, missä he käyttävät vepsää ja minkälaiseksi he vepsän kielen kokevat.

ELDIAssa haastateltiin kylissä elävien vepsäläisten lisäksi vepsän kieliaktivisteja eli pientä joukkoa tutkijoita ja kielenkehittäjiä, toimittajia, opettajia ja yliopisto-opiskelijoita, jotka toimivat Petroskoihin keskittyneessä vepsäläisliikkeessä. Heidän tavoitteenaan on 1990-luvun vaihteesta alkaen ollut rakentaa yhtenäistä vepsäläisyyttä, joka nojaa vepsän kirjakieleen. Näiden ihmisten käsitykset vepsän kielestä näyttivät osittain erilaisilta kuin kylävepsäläisten. Olenkin tarkastellut kylävepsäläisiä ja kirjakielen vaikutuspiirissä toimivia vepsäläisiä osin erillisinä ryhminä, mutta tarkoitukseni ei ole esittää heitä toisilleen vastakkaisina. Sitä he eivät missään tapauksessa ole: useimmilla vepsän revitalisaatioliikkeen toimijoista on taustansa vepsäläisessä kylässä ja sen kielessä, osalla kylävepsäläisistä taas jälkeläisiä kaupungissa revitalisaatioliikkeessä toimimassa.

Olen asemoinut tutkimukseni osaksi niin kutsuttua kriittistä sosiolingvistiikkaa (esim. Pietikäinen, Kelly-Holmes, Jaffe, Coupland 2016; Heller, Pietikäinen, Pujolar 2018). Sosiolingvistiikka tarkastelee kieltä ja sen käyttöä suhteessa ympäröiviin yhteisöihin ja yhteiskuntaan: se ei keskity kuvaamaan kieltä systeeminä kuten perinteinen kielipolitiikan tutkimus, vaan se etsii yhteiskunnallisia selityksiä sille, miksi kieli vaihtelee ja muuttuu, miksi yhteisöt vaihtavat kieltä ja mikä on kielen merkitys puhujalleen ja toisinaan myös ulkopuoliselle. Kriittisyys liittyy lähestymistavassa siihen, että kielellisten käytänteiden, käsitysten ja kielidiskurssien lisäksi pyritään nostamaan esiin niiden taustalla vaikuttavia epätasapainoisia voimasuhteita. Vepsäläisten kohdalla ei ole vaikea nähdä, minkälaisia ilmeisiä epäsuhtia heidän kielellisiin oikeuksiinsa liittyy: olen jo maininnut sen, ettei vepsää opeteta kouluissa harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta ja ettei vepsäksi ole tarjolla minkäänlaisia julkisia palveluita. Vaikka vepsäläisiin ei ole enää vuosikymmeniin kohdistunut neuvostoajkojen suoria sortotoimenpiteitä – kuten

pakkosiirtoja, kyllien lakkauttamisia, kansalaisuuden vääristelyä, kielenkäytön kieltämistä – ei vepsän kielen asemaa voi millään mittapuulla pitää turvattuna.

Kielipoliittisten tukitoimien vähäisyyden ohella vepsäläisten käsityksiin kielen arvosta vaikuttavat lisäksi ympäröivän yhteiskunnan kieli-ideologiat (ks. esim. Mäntynen, Halonen, Pietikäinen, Solin 2012), joita erityisesti tiedotusvälineet ja koululaitos levittävät ja vahvistavat. Kielen kehittäjien kohdalla kielentutkimuksen sisäiset käsitykset siitä, miten kieltä tulee standardoida, vaikuttavat vääjäämättä siihen, minkälaisia valintoja kirjakieltä kehittäessä tehdään. Kieleen liittyvistä ideologioista usein nostetaan esiin purismi, jolla tarkoitetaan sitä, että kukin kieli halutaan pitää tiukasti erillään muista kielistä. Katsotaan, että kieli on arvokkaimmillaan silloin, kun se edustaa mahdollisimman alkuperäistä ja omaperäistä olomuotoaan. Tästä on kysymys, kun Suomessa ollaan huolestuneita siitä, kuinka paljon englanninkieliset rakenteet ja sanat vaikuttavat nuorison kielenkäyttöön. Vepsän osalta kyse on siitä, että venäjänpuhujan on helppo kyseenalaistaa se, onko puhuttu vepsä itse asiassa kieli lainkaan, sillä siinä käytetään runsaasti venäjänkielisiä lainasanoja ja -rakenteita.

Kielen ja kansan suhde on ikuisuuskyse, eikä yksi väitöskirja tietenkään voi kuvata sitä tyhjentävästi. Rajausten tekeminen suurten kysymysten kohdalla on vaikeaa. Päätin tarkastella aineistoa neljästä erilaisesta, mutta toisiinsa limittyvästä näkökulmasta. Olen pohtinut, miten vepsänpuhujat ymmärtävät vepsäläisyyden ja miten he puhuvat vepsän kielen osaamisesta (Puura 2018a). Miten puhutaan äidinkielestä silloin, kun kotona opitun kielen taito ja käyttöala ei ole niin kattava kuin enemmistökieli venäjän? Toiseksi olen koettanut selvittää, mihin vepsäläisyys alueellisesti paikannetaan (Puura käsikirjoitus). Miten se, että kylävepsäläisistä moni ei tiedä, missä muualla vepsää puhutaan, suhteutuu kieliaktivistien rakentamaan yhteiseen vepsäläisyyteen? Miten vepsäläisten äänenkannattajaksi mielletty, ainoa vepsänkielinen sanomalehti vepsän alueen esittää?

Vepsän kieltäkin olisin tietysti halunnut tarkastella tarkemmin, en vain puhetta vepsän kielestä. Sen vuoksi olen yhdessä osatutkimuksista (Puura 2018b) perehtynyt tarkemmin kenttätöperheemme Abramovien kielenkäyttöön, sillä toinen heistä edustaa kylävepsäläisiä, toinen vepsän revitalisaatioliikkeen keskeisiä jäseniä. Tässäkin tutkimuksessa tosin lähestyn vepsän ja venäjän kielen vaihtelua vuorovaikutuksessa koodinvaihdon, sen funktioiden ja niiden taustalla vaikuttavien ideologioiden kautta. Neljännen osatutkimuksen (Puura & Tánzos 2016) laadimme yhdessä Outi Tánzosin kanssa. Tarkastelimme, kenen vastuuksi vepsän ylläpito oikein nähdään. Onko vastuu kielen säilymisestä niillä, jotka sitä kylissä puhuvat vai niillä, jotka sitä kehittävät ja tutkivat? Mikä on ympäröivän yhteiskunnan ja venäläisten naapureiden rooli? Vertasimme vepsäläisten käsityksiä karjalan puhujien käsityksiin, sillä vepsäläiset ja karjalaiset ovat monin tavoin samassa asemassa, vaikka karjalaisia onkin lukumäärällisesti enemmän ja heillä on oma erityinen statuksensa Karjalan tasavallan nimikkokansana.

Lauri Kettunen (1945: 288) kuvasi sata vuotta sitten tekemäänsä kenttätöitä Vepsän maalla seuraavasti:

”Oi voi, miten sitä on tuherreltu ja tuherrellaan suljetuissa työkammioissa, sillä aikaa kuin tuuleentunut kultapäinen vilja vainoilla karisee. Ja teorioita, suuria

teorioita tehdään pienestä materiaalista tahi tyhjästä, kyhätään rakennusta kokoon katosta aloittaen. Taaskin saan, selvemmin kuin ennen, tuntea, että olen tekemässä omalta osaltani kivijalkaa pysyvämmälle rakennukselle, kenen työksi itse rakennuksen nostaminen lopulta tullee. Ja itse tämä ympäristö ja nämä olot kielenensä kaikkien panevat tuntemaan ikään kuin eläisi hämärässä muinaisuudessa, alkusuomalaisessa ajassa, eikä aina ole varma, onko tämä kaikki unta vai totta. Onhan sekin: tuossa akka poikineen kömpii uuniin kylpemään, ja seinän takana on näinä päivinä kukonlaulusta saakka jyrisseet jauhinkivi.”

Kettusen sanat herättävät minussa lievästä mahtipontisuudestaan huolimatta vastakaikua, sillä olen jakanut hänen ihmetyksensä vepsäläisessä kylässä: keskivepsäläinen kylä elää edelleen varsinkin ulkoisesti toisenlaisessa ajassa ja maailmassa kuin minä. Toiseksi yhdyin Kettusen sanoihin siinä, että ilman kenttätöitä ja kymmenien nauhoitusten litterointia ja uudelleen ja uudelleen kuuntelua olisin todennäköisesti tehnyt hyvin toisenlaisen väitöskirjan vepsästä. En väitä, että kirjallisiin lähteisiin nojautuen se olisi ollut yhtään merkityksettömämpi, mutta kokemuksena tämä väitöskirjamatka on epäilemättä ollut elämyksellisempi. Tutkimukseni on ollut sukellus suureen määrään aineistoa, josta syntyneessä runsaudenpulassa on ajoittain ollut vaikea muotoilla pieniltä tuntuvia yksittäisiä tutkimuskysymyksiä, kun olisin halunnut selvittää, mikä on vepsän kieli ja keitä ovat vepsäläiset.

Arkinen tutkimustyöni on ollut kenttäretkien havaintojen ja muun tutkimuksen herättämien aihepiirien tunnistamista sekä haastatteluissa ja keskusteluissa esiin nousevien ja moniaalle haarautuvien teemojen nimeämistä ja luokittelua yhä pienempiin osakokonaisuuksiin. Näin ollen olemme esimerkiksi ELDIA-haastatteluista ja sanomalehtiaineistoista etsineet kaikki abstraktit toimijat, joiden on voitu katsoa olevan vepsän kielen kannalta haitallisia, hyödyllisiä tai säilytysvelvollisia. Näitä ryhmiä olemme sitten yhä edelleen tarkastelleet siinä valossa, minkälaisia rooleja niille olemme kussakin funktiossa antaneet (ks. van Leeuwen 2008). Vastaavasti olen teemoitellut humanistisen maantieteen käsitettä lainaten vepsäläisyyden paikkoja (ks. Johnstone 2011): Missä vepsäläisten esitetään toimivan? Minkälaisia määritelmiä erilaisiin paikkoihin liitetään? Minkälaisiin ryhmiin vepsäläiset kuuluvat tai keiden kanssa heidät ehkä asetetaan vastakkain? Tällainen työtapa ei tuota selkeitä tutkimustuloksia, joiden mukaan jokin olisi joko A tai B, musta mutta ei valkoinen. Sen sijaan se tuottaa tutkijan kontekstietonsa ja muun tutkimuksen antamien suuntaviivojen läpi suodattamaa tulkintaa ja jäsennyksiä kysymysryppästä, joka vepsän kielen ja vepsäläisyyden ympärille kietoutuu.

Päätän lektioni tutkimuksen motivaation tarkasteluun. Hiljattain kollegani Facebook-seinällä käytiin keskustelua siitä, mitä mieltä oikeastaan on tutkia uralilaisia kieliä. Eihän tällainen tutkimus varsinaisesti tuota mitään, eikä sillä pysäytetä ilmaston lämpenemistä tai ratkaista pakolaiskriisiä. Lukuisat viisaat kollegat antoivat tutkimuksellemme kuitenkin nopeassa tahdissa monenlaisia syitä. Oman tutkimukseni arvo nojaa muun muassa siihen, että tällainen tutkimus tuo lisää ääniä keskusteluun, jossa maailman ihmisten pyrkimyksiä pyritään ymmärtämään: Minkälaisia kertomuksia kielenvaihtotilanteissa syntyy, ja miten ne ymmärretään? Mikä on juurien ja perin-

nön merkitys? Miten yhteisöt muodostuvat? Tiedonjano, uteliaisuus, halu ymmärtää asioita ja sivistys tekevät maailmasta mielekkäämmän ja motivoivat pyrkimyksiä sen tasapainon säilyttämiseen.

Toivon, että omalla työlläni olen tavoittanut ainakin osan niistä hyvistä päämääristä, joihin suomalais-ugrialaisten vähemmistökielten ja -kulttuurien tutkimus pyrkii. Minua ilahduttaa se, että tutkimukseni on osa sitä taloa, jonka kivijalkaa Lauri Kettunen rakensi kerätessään merkittävät aineistonsa vepsän kielestä. Olkoon oma tutkimukseni sitten osa vepsäläistalon *päciä*, uunia, joka lämmittää pirttiä ja jossa herkkuliset piirakat, *kalitad*, paistuvat.

Lähteet

- HELLER, MONICA - PIETIKÄINEN, SARI - PUJOLAR, JOAN 2018: *Critical sociolinguistic research methods. Studying language issues that matter*. New York: Routledge.
- JOHNSTONE, BARBARA 2011: Language and place. – Rajend Mesthrie (toim.), *Cambridge handbook of sociolinguistics* s. 203–217. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511997068.017>
- KARJALAINEN, HEINI - PUURA, ULRIikka - GRÜNTAL, RIHO - KOVALEVA, SVETLANA 2013: *Karelian language in Russia. ELDIA case-specific report*. Studies in European Language Diversity 26. Johannes Gutenberg-Universität Mainz, Research consortium ELDIA. <https://phaidra.univie.ac.at/view/o:314612>
- KETTUNEN, LAURI 1945: *Tieteen matkamiehenä. Kaksitoista ensimmäistä retkeä 1907–1918*. Helsinki: WSOY.
- Kodima* 1/1994 (10). Petroskoi: Periodika.
- LAAKSO, JOHANNA - SARHIMAA, ANNELI - SPILIOPOULOU-ÅKERMARK, ATHANASIA - TOIVANEN, REETTA 2016: *Towards openly multilingual policies and practices. Assessing minority language maintenance across Europe*. Linguistic diversity and language rights 11. Bristol: Multilingual Matters.
- LEEUWEN, THEO VAN 2008: *Discourse and practice. New tools for critical analysis*. New York: Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195323306.001.0001>
- MÄNTYNEN, ANNE - HALONEN, MIA - PIETIKÄINEN, SARI - SOLIN, ANNA 2012: Kieli-ideologioiden teoriaa ja käytäntöä. – *Virittäjä* 116 s. 325–348.
- PIETIKÄINEN, SARI - KELLY-HOLMES, HELEN - JAFFE, ALEXANDRA - COUPLAND, NIKOLAS 2016: *Sociolinguistics from the periphery. Small languages in new circumstances*. Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781316403617>
- PUURA, ULRIikka - KARJALAINEN, HEINI - ZAJCEVA, NINA - GRÜNTAL, RIHO 2013: *Veps language in Russia. ELDIA case-specific report*. Studies in European language diversity 25. Johannes Gutenberg-Universität Mainz, Research consortium ELDIA. <https://phaidra.univie.ac.at/view/o:315545>.
- PUURA, ULRIikka - TÁNCZOS, OUTI 2016: Division of responsibility in Karelian and Veps language revitalisation discourse. – Reetta Toivanen & Janne Saarikivi (toim.), *Linguistic genocide or superdiversity? New and old language diversities* s. 299–325. Bristol: Multilingual Matters.
- PUURA, ULRIikka 2018a: Vähemmistökielen osaaminen, äidinkieli, juuret vai passi? Vepsäläiseksi identifioituminen 2000-luvulla. – *Virittäjä* 122 s. 224–254. <https://doi.org/10.23982/vir.66881>
- 2018b: Language modes and conversational codeswitching in contemporary Veps.

A microanalysis. – Outi Tánčzos, Magdolna Kovács & Ulriikka Puura (toim.), *Multilingual practices in Finno-Ugric communities* s. 263–296. Uralica Helsingiensia 13. Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura. <https://journal.fi/uralicahelsingiensia/issue/view/uh13/490>
— (käsikirjoitus): Vepsän maan ja kielen rajat: vepsäläisyyden tilat Kodima-lehdessä 1990- ja 2010-luvulla. – Pekka Suutari (toim.), *Karjalankieliset rajalla*. Itä-Suomen yliopisto.

Ulriikka Puura: "Sinä iče oled vepsläine, võib sanuda, ka?" – Vepsäläisyyden rakentuminen ja 2000-luvun vepsän kieli. Helsinki: Helsingin yliopisto. Artikkelimuotoisen väitöskirjan johdanto on luettavissa osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-4878-0>.

Kirjoittajan yhteystiedot:
etunimi.sukunimi@alumni.helsinki.fi